2024/884

19.3.2024

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2024/884,

annettu 13 päivänä maaliskuuta 2024,

sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin 2012/19/EU muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([1]),

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([2]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/19/EU ([3]) tuli voimaan 13 päivänä elokuuta 2012, ja se korvasi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/96/EY ([4]).

(2) Aurinkosähköpaneelit, jotka eivät kuuluneet direktiivin 2002/96/EY soveltamisalaan, sisällytettiin direktiivin 2012/19/EU soveltamisalaan 13 päivästä elokuuta 2012 sisällyttämällä ne direktiivin 2012/19/EU 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen liitteiden I ja II luokkaan 4.

(3) Direktiivin 2012/19/EU 13 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajat rahoittavat muiden käyttäjien kuin kotitalouksien sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräyksestä, käsittelystä, hyödyntämisestä sekä ympäristöä säästävästä loppukäsittelystä aiheutuvat kustannukset niiden tuotteiden osalta, jotka on saatettu markkinoille 13 päivän elokuuta 2005 jälkeen.

(4) Euroopan unionin tuomioistuin, jäljempänä 'tuomioistuin', totesi 25 päivänä tammikuuta 2022 asiassa C-181/20 ([5]) antamassaan tuomiossa, että direktiivin 2012/19/EU 13 artiklan 1 kohta on pätemätön siltä osin kuin se koskee 13 päivän elokuuta 2005 ja 13 päivän elokuuta 2012 välisenä aikana markkinoille saatettuja aurinkosähköpaneeleja perusteettoman taannehtivan vaikutuksen vuoksi. Tuomioistuin katsoi, että ennen direktiivin 2012/19/EU antamista unionin lainsäätäjä on jättänyt jäsenvaltioille mahdollisuuden päättää, että nykyisen tai aiemman jätteen haltijan tai aurinkosähköpaneelien tuottajan tai jakelijan on vastattava aurinkosähköpaneeleista peräisin olevan jätteen jätehuollon kustannuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY ([6]) 14 artiklan

([1]) EUVL C 184, 25.5.2023, s. 102.
([2]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 6. helmikuuta 2024 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 4. maaliskuuta 2024.
([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/19/EU, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (EUVL L 197, 24.7.2012, s. 38).
([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/96/EY, annettu 27 päivänä tammikuuta 2003, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (EUVL L 37, 13.2.2003, s. 24).
([5]) Unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 25.1.2022, VYSOČINA WIND a.s. v. Česká republika – Ministerstvo životního prostředí, C-181/20, ECLI:EU:C:2022:51.
([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3).

nojalla. Tämän jälkeen unionin lainsäätäjä on vahvistanut direktiivin 2012/19/EU 13 artiklan 1 kohdassa säännön, jonka mukaan tuottajien on vastattava näistä kustannuksista kaikissa jäsenvaltioissa, myös niiden tuotteiden osalta, jotka ne olivat saattaneet markkinoille direktiivin 2008/98/EY voimassaoloaikana. Tuomioistuin katsoi, että sääntöä on katsottava sovellettavan taannehtivasti ja se on näin ollen omiaan loukkaamaan oikeusvarmuuden periaatetta ja että tällaisen taannehtivuuden takia se on mitätön niiden aurinkosähköpaneeleiden osalta, jotka on saatettu markkinoille ennen direktiivin 2012/19/EU voimaantuloa.

(5) Tuomioistuin totesi tuomiossaan myös, että se, että jäsenvaltio on antanut unionin direktiivin vastaista lainsäädäntöä ennen mainitun direktiivin antamista, ei sellaisenaan merkitse unionin oikeuden rikkomista, koska ei voida katsoa, että mainitussa direktiivissä säädetyn tavoitteen saavuttaminen olisi vakavasti vaarantunut ennen kuin direktiivistä on tullut osa unionin oikeusjärjestystä.

(6) Tuomioistuimen tuomiossa edellytetään suoraan direktiivin 2012/19/EU 13 artiklan 1 kohdan muuttamista siten, että sitä ei sovelleta 13 päivän elokuuta 2005 ja 13 päivän elokuuta 2012 välisenä aikana markkinoille saatetuista muiden käyttäjien kuin kotitalouksien aurinkosähköpaneeleista peräisin olevaan jätteeseen. Lisäksi tuomioistuimen tuomiossa esitettyjen näkökohtien perusteella on myös tarpeen muuttaa direktiiviä 2012/19/EU kotitalouksien aurinkosähköpaneeleja koskevan jätehuollon rahoittamisen osalta, kun kyseiseen rahoitukseen sovelletaan direktiivin 2012/19/EU 12 artiklaa, ja muiden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osalta sekä kotitalouksista että muilta käyttäjiltä kuin kotitalouksilta peräisin olevan jätteen suhteen, kun niiden tilanne on verrattavissa aurinkosähköpaneelien tilanteeseen.

(7) Direktiivin 2012/19/EU 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa laajennetaan kyseisen direktiivin soveltamisala koskemaan kaikkia sähkö- ja elektroniikkalaitteita 15 päivästä elokuuta 2018. Aurinkosähköpaneelien tavoin sähkö- ja elektroniikkalaitteet, jotka eivät kuuluneet direktiivin 2012/19/EU soveltamisalaan sen 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla mutta jotka sisällytettiin sen soveltamisalaan 15 päivästä elokuuta 2018 sen 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla, jäljempänä 'avoimeen soveltamisalaan kuuluvat sähkö- ja elektroniikkalaitteet', eivät aiemmin kuuluneet myöskään direktiivin 2002/96/EY soveltamisalaan. Sen vuoksi ennen direktiivin 2012/19/EU antamista jäsenvaltioille oli jätetty direktiivin 2008/98/EY 14 artiklan nojalla mahdollisuus päättää, että kyseisten sähkö- ja elektroniikkalaitteiden jätehuollon kustannuksista vastaa nykyinen tai aiempi jätteen haltija tai laitteiden tuottaja tai jakelija. Näin ollen direktiivin 2012/19/EU 13 artiklan 1 kohdan soveltaminen avoimeen soveltamisalaan kuuluviin sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin olisi oikeusvarmuuden periaatteen vastaista tuomioistuimen antamassa tuomiossa esitetyistä syistä. Koska direktiivi 2012/19/EU kattaa avoimeen soveltamisalaan kuuluvat sähkö- ja elektroniikkalaitteet vasta 15 päivästä elokuuta 2018, 13 artiklan 1 kohtaa olisi lisäksi muutettava siten, että sitä ei sovelleta avoimeen soveltamisalaan kuuluviin sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin, jotka on saatettu markkinoille 13 päivän elokuuta 2005 ja 15 päivän elokuuta 2018 välisenä aikana.

(8) Direktiivin 2012/19/EU 13 artiklan 1 kohtaa sovelletaan muiden käyttäjien kuin kotitalouksien osalta, ja sitä vastaavassa mainitun direktiivin 12 artiklan 1 kohdassa olevassa säännöksessä, luettuna yhdessä sen 12 artiklan 3 kohdan kanssa, säädetään, että tuottajat vastaavat kotitalouksien sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräyksestä, käsittelystä, hyödyntämisestä ja ympäristöä säästävästä loppukäsittelystä aiheutuvien kustannusten rahoittamisesta niiden tuotteiden osalta, jotka on saatettu markkinoille 13 päivän elokuuta 2005 jälkeen. Tuomioistuimen tuomiossa esitetyistä syistä siltä osin kuin kyseisiä säännöksiä sovelletaan 13 päivän elokuuta 2005 ja 13 päivän elokuuta 2012 välisenä aikana markkinoille saatettujen aurinkosähköpaneelien jätehuoltokustannusten rahoittamiseen sekä 13 päivän elokuuta 2005 ja 15 päivän elokuuta 2018 välisenä aikana markkinoille saatettuihin avoimeen soveltamisalaan kuuluviin sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin, niitä sovellettaisiin myös taannehtivasti oikeusvarmuuden periaatteen vastaisesti. Sen vuoksi direktiivin 2012/19/EU 12 artiklaa olisi muutettava siten, että sitä ei sovelleta 13 päivän elokuuta 2005 ja 13 päivän elokuuta 2012 välisenä aikana markkinoille saatettuihin aurinkosähköpaneeleihin eikä 13 päivän elokuuta 2005 ja 15 päivän elokuuta 2018 välisenä aikana markkinoille saatettuihin avoimeen soveltamisalaan kuuluviin sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin.

(9) Direktiivillä 2012/19/EU täydennetään direktiiviä 2008/98/EY, joka on yksi unionin yleisistä jätehuoltosäädöksistä. Direktiivin 2008/98/EY 8 ja 14 artiklaa sovelletaan näin ollen aurinkosähköpaneeleista peräisin olevan jätteen ja avoimeen soveltamisalaan kuuluvista sähkö- ja elektroniikkalaitteista peräisin olevan jätteen jätehuoltoon siltä ajalta, kun aurinkosähköpaneelit ja avoimeen soveltamisalaan kuuluvat sähkö- ja elektroniikkalaitteet eivät kuulu direktiivin 2012/19/EU soveltamisalaan kyseisen direktiivin 12 ja 13 artiklaan tällä direktiivillä tehtyjen muutosten nojalla.

(10) Direktiivin 2012/19/EU 14 artiklan 4 kohdassa ja 15 artiklan 2 kohdassa säädetään, että markkinoille saatettavat sähkö- ja elektroniikkalaitteet on merkittävä, mieluiten Cenelecin maaliskuussa 2006 hyväksymän eurooppalaisen standardin EN 50419 mukaisesti. Kyseistä standardia on tarkistettu siihen sisältyvien direktiiviä 2012/19/EU koskevien viittausten saattamiseksi ajan tasalle. Sen vuoksi kyseisissä artikloissa oleva viittaus standardiin olisi saatettava ajan tasalle siten, että viitataan eurooppalaisen standardin EN 50419 tarkistettuun versioon, jonka Cenelec hyväksyi heinäkuussa 2022.

(11) Direktiivin 2012/19/EU 15 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jotta sähkö- tai elektroniikkalaitteen markkinoillesaattamisajankohta olisi kiistattomasti määritettävissä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sähkö- tai elektroniikkalaitteessa on erityinen merkintä, josta käy ilmi, että kyseinen sähkö- tai elektroniikkalaite on saatettu markkinoille 13 päivän elokuuta 2005 jälkeen. Direktiivin 12 ja 13 artiklaan tehtyjen muutosten seurauksena 15 artiklan 2 kohtaa olisi muutettava aurinkosähköpaneelien ja avoimeen soveltamisalaan kuuluvien sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osalta siten, että siinä selvennetään, että merkintävelvollisuutta sovelletaan aurinkosähköpaneeleihin vasta 13 päivästä elokuuta 2012 ja avoimeen soveltamisalaan kuuluviin sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin vasta 15 päivästä elokuuta 2018.

(12) Jotta direktiivin 2012/19/EU tulevissa tarkistuksissa voidaan säilyttää oikeusvarmuuden periaate, on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota siihen, että ehkäistään sellaisten säännösten hyväksyminen, joilla voisi olla perusteettomia taannehtivia vaikutuksia. Lisäksi on tarpeen tuoda selkeyttä ja ennustettavuutta sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajille siltä osin kuin on kyse toimintaedellytyksistä, jotka olivat voimassa, kun niiden tuotteet saatettiin markkinoille. Tämä lähestymistapa auttaa välttämään sähkö- ja elektroniikkalaiteromun tulevaan jätehuoltoon liittyvien ennakoimattomien kustannusten riskin. Lisäksi tällaisissa tarkistuksissa on tärkeää noudattaa direktiivin 2008/98/EY 4 artiklassa säädettyä jätehierarkiaa.

(13) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman ([7]) mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjä pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.

(14) Aurinkosähköpaneeleista peräisin olevan jätteen ja avoimeen soveltamisalaan kuuluvista sähkö- ja elektroniikkalaitteista peräisin olevan jätteen epäasianmukainen käsittely aiheuttaa merkittäviä haitallisia vaikutuksia terveydelle ja ympäristölle. Sen vuoksi on tärkeää varmistaa aurinkosähköpaneeleista peräisin olevan jätteen asianmukainen käsittely ja maksimoida aurinkosähköpaneeleista syntyvän jätteen hyödyntäminen. Jäsenvaltioiden on tärkeää varmistaa asiaan liittyvän sähkö- ja elektroniikkalaiteromun ympäristöä säästävä käsittely, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tällä direktiivillä rahoitusvelvoitteisiin tehtyjä muutoksia, joita tarvitaan, jotta voidaan kattaa ennen 13 päivää elokuuta 2012 markkinoille saatetuista aurinkosähköpaneeleista peräisin olevan jätteen sekä kaikista ennen 15 päivää elokuuta 2018 markkinoille saatetuista avoimeen soveltamisalaan kuuluvista sähkö- ja elektroniikkalaitteista peräisin olevan jätteen keräys ja käsittely. Jäsenvaltiot voisivat kannustaa tuottajia muista erillään tai yhteisesti järjestettyjen laajennettua tuottajan vastuuta koskevien järjestelmiensä avulla keräämään ja käsittelemään asianmukaisesti tällaista aurinkosähköpaneeleista ja avoimeen soveltamisalaan kuuluvista sähkö- ja elektroniikkalaitteista peräisin olevaa vanhaa jätettä.

(15) Direktiiviä 2012/19/EU tarkistettaessa ja sen puutteita korjattaessa on olennaisen tärkeää varmistaa, ettei sähkö- ja elektroniikkalaiteromun jätehuollon kustannuksia siirretä suhteettomasti kuluttajille tai kansalaisille. Tähän sisältyy se, että otetaan huomioon ”saastuttaja maksaa” -periaate, käsitellään sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräystavoitteisiin liittyviä mahdollisia säännöksiä ja noudatetaan direktiivin 2008/98/EY 4 artiklassa säädettyä jätehierarkiaa.

(16) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita, vaan ne voidaan sen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi,

([7]) EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Direktiivin 2012/19/EU muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2012/19/EU seuraavasti:

1) lisätään artikla seuraavasti:

”*24 a artikla*

Uudelleentarkastelu

1. Komissio arvioi viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2026, onko tätä direktiiviä tarpeen tarkistaa, ja esittää tarvittaessa asiaa koskevan lainsäädäntöehdotuksen sekä perusteellisen sosioekonomisten ja ympäristövaikutusten arvioinnin.

2. Komissio arvioi 1 kohdassa tarkoitetussa vaikutustenarvioinnissa erityisesti seuraavien tarvetta:

a) säännökset, joilla nimenomaisesti varmistetaan, että oikeusvarmuuden periaatetta noudatetaan ja ettei missään jäsenvaltiossa ole perusteetonta taannehtivaa vaikutusta;

b) säännökset, joilla varmistetaan direktiivin 2008/98/EY 4 artiklassa säädetyn jätehierarkian noudattaminen;

c) säännökset, joilla varmistetaan, että kansalaisille ja kuluttajille ei aiheuteta kohtuuttomia kustannuksia ”saastuttaja maksaa” -periaatteen mukaisesti;

d) säännökset, joilla varmistetaan tämän direktiivin täysimääräinen täytäntöönpano ja noudattamisen valvonta erityisesti asianmukaisten keräystavoitteiden osalta ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromun laittoman kaupan ehkäisemisen osalta;

e) uuden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden luokan ”aurinkosähköpaneelit” luominen tämän direktiivin nojalla, jotta aurinkosähköpaneelit voidaan erottaa liitteissä III ja IV tarkoitetusta nykyisestä sähkö- ja elektroniikkalaitteiden luokasta 4, ”suuret laitteet”, ja keräystavoitteiden laskeminen kerättävissä olevan aurinkosähköpaneeliromun perusteella, niin että pohjana on aurinkosähköpaneelien ennakoitu käyttöikä eikä markkinoille saatettujen tuotteiden määrä;

f) mekanismin perustaminen sen varmistamiseksi, että rahoitetaan sekä kotitalouksien että muiden käyttäjien aurinkosähköpaneeleista peräisin olevan jätteen keräämiseen, käsittelyyn, hyödyntämiseen ja ympäristöä säästävään loppukäsittelyyn liittyvät tulevat kustannukset, jos tuottaja joutuu konkurssiin tai selvitystilaan.”

2) muutetaan 12 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuottajat rahoittavat 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti perustettuihin keräyspaikkoihin tuodun kotitalouksien sähkö- ja elektroniikkalaiteromun osalta ainakin sen keräyksen, käsittelyn, hyödyntämisen ja ympäristöä säästävän loppukäsittelyn seuraavasti:

a) sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, joka on peräisin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista muista sähkö- ja elektroniikkalaitteista kuin aurinkosähköpaneeleista, kun tällaiset sähkö- ja elektroniikkalaitteet on saatettu markkinoille 13 päivän elokuuta 2005 jälkeen;

b) sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, joka on peräisin aurinkosähköpaneeleista, kun tällaiset aurinkosähköpaneelit on saatettu markkinoille 13 päivästä elokuuta 2012 lukien; ja

c) sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, joka on peräisin 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuista sähkö- ja elektroniikkalaitteista, jotka eivät kuulu 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamisalaan, kun tällaiset sähkö- ja elektroniikkalaitteet on saatettu markkinoille 15 päivästä elokuuta 2018 lukien.”

b) korvataan 3 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

"3. Kukin tuottaja vastaa 1 kohdassa tarkoitettujen toimien rahoittamisesta omista tuotteistaan aiheutuvien jätteiden osalta. Tuottaja voi valita, täyttääkö se tämän velvollisuuden muista erillään vai liittymällä yhteiseen järjestelmään."

c) korvataan 4 kohta seuraavasti:

"4. Markkinoille viimeistään 13 päivänä elokuuta 2005 saatetuista 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista tuotteista, aurinkosähköpaneeleita lukuun ottamatta, peräisin olevan sähkö- ja elektroniikkalaiteromun, jäljempänä 'vanha jäte', jätehuollosta aiheutuvien kustannusten rahoituksesta on huolehdittava yhden tai useamman järjestelmän avulla, johon kaikki kyseisten kustannusten syntyhetkellä markkinoilla toimivat tuottajat osallistuvat suhteellisella osuudellaan, esimerkiksi niiden laitetyyppikohtaisten markkinaosuuksien mukaisesti."

3) korvataan 13 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuottajat rahoittavat muiden käyttäjien kuin kotitalouksien sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräyksestä, käsittelystä, hyödyntämisestä sekä ympäristöä säästävästä loppukäsittelystä aiheutuvat kustannukset seuraavasti:

a) sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, joka on peräisin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista muista sähkö- ja elektroniikkalaitteista kuin aurinkosähköpaneeleista, kun tällaiset sähkö- ja elektroniikkalaitteet on saatettu markkinoille 13 päivän elokuuta 2005 jälkeen;

b) sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, joka on peräisin aurinkosähköpaneeleista, kun kyseiset aurinkosähköpaneelit on saatettu markkinoille 13 päivästä elokuuta 2012 lukien; ja

c) sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, joka on peräisin 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuista sähkö- ja elektroniikkalaitteista, jotka eivät kuulu 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamisalaan, kun sähkö- ja elektroniikkalaitteet on saatettu markkinoille 15 päivästä elokuuta 2018 lukien.

Sellaisesta vanhasta jätteestä, joka on peräisin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista muista sellaisista sähkö- ja elektroniikkalaitteista kuin aurinkosähköpaneeleista, jotka korvataan uusilla vastaavilla tuotteilla tai uusilla saman käyttötarkoituksen omaavilla tuotteilla, aiheutuvien kustannusten rahoituksesta vastaavat asianomaisten tuotteiden tuottajat niitä toimittaessaan. Jäsenvaltiot voivat vaihtoehtoisesti säätää, että myös muille käyttäjille kuin kotitalouksille annetaan osittain tai kokonaan vastuu huolehtia tästä rahoituksesta.

Edellä 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista muista sähkö- ja elektroniikkalaitteista kuin aurinkosähköpaneeleista peräisin olevan muun vanhan jätteen osalta kustannusten rahoituksesta huolehtivat muut käyttäjät kuin kotitaloudet."

4) korvataan 14 artiklan 4 kohta seuraavasti:

"4. Jotta sähkö- ja elektroniikkalaiteromun loppukäsittely lajittelemattomana yhdyskuntajätteenä minimoidaan ja helpotetaan sen erilliskeräystä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuottajat – mieluiten eurooppalaisen standardin EN 50419:2022 mukaisesti – merkitsevät asianmukaisesti liitteessä IX esitetyllä tunnuksella markkinoille saatetut sähkö- ja elektroniikkalaitteet. Poikkeustapauksissa, jos se on tuotteen koon tai toiminnan vuoksi tarpeen, tunnus merkitään sähkö- ja elektroniikkalaitteen pakkaukseen, käyttöohjeisiin ja takuutodistukseen."

5) korvataan 15 artiklan 2 kohta seuraavasti:

"2. Jotta sähkö- tai elektroniikkalaitteen markkinoillesaattamisajankohta olisi kiistattomasti määritettävissä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sähkö- tai elektroniikkalaitteessa on erityinen merkintä, josta käy ilmi, että kyseinen sähkö- tai elektroniikkalaite on saatettu markkinoille 13 päivän elokuuta 2005 jälkeen. Tässä tarkoituksessa on mieluiten sovellettava eurooppalaista standardia EN 50419:2022.

Aurinkosähköpaneelien osalta ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua velvoitetta sovelletaan ainoastaan 13 päivästä elokuuta 2012 lukien markkinoille saatettuihin aurinkosähköpaneeleihin.

Edellä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osalta, jotka eivät kuulu 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamisalaan, tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua velvoitetta sovelletaan ainoastaan 15 päivästä elokuuta 2018 lukien markkinoille saatettuihin sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin.”

2 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 9 päivänä lokakuuta 2025. Niiden on viipymättä ilmoitettava tästä komissiolle.

Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 13 päivänä maaliskuuta 2024.

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*
R. METSOLA	H. LAHBIB